

Přehled HW a SW podpory výuky v oblasti MR zobrazovacích systémů na ČVUT FBMI

doc. Ing. Jiří Hozman, Ph.D.
Katedra biomedicínské techniky, ČVUT FBMI

Souvislosti

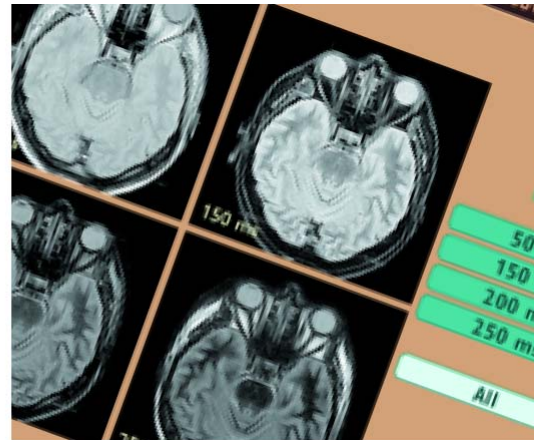
- 2002 – založení ÚBMI ČVUT a příprava akreditace BMKT
- 2002 – [CDROM – Understanding MRI](#)
- 2003 – zahájení výuky na ÚBMI ČVUT
- 2004 – [CDROM - The Animated Physics of MRI](#)
- 2005 – založení FBMI ČVUT [vč. knihovny](#)
- 2005 a dále – budování laboratoří
- 2008 – dokument [Nazí až na kost \(ČT\)](#)
- 2009 – [Terranova MRI, Magritek](#)
- 2011 – reakreditace včetně výuky v AJ a v KFS
- 2011 – [exkurze](#) v Německu (MDC Berlín)
- 2013 – výuková sestava [RF Coil Kit \(Birdcage, Loop\)](#)
- 2015 – [How it's made MRI scanner](#) (video z výroby)
- 2015 – [MRI simulátor](#)
- 2018 – rekonstrukce, nová laboratoř, [open MRI Esaote](#)

CDROM Understanding MRI (SW)

- 2001 (řešilo se několik let od první reklamy),
- také součástí vydání časopisu Field Strength (July 2001)
- ve své době ojedinělý počín,
- velmi názorně zpracováno,
- výrazná výhoda v možnosti spuštění CDROMu nezávisle na verzi OS Windows (i v současné době),
- lze využít jak pro výuku, tak i pro samostudium,
- výhodou je také AJ.

CDROM Understanding MRI (SW)

magnetic resonance

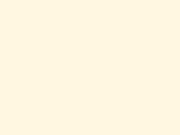

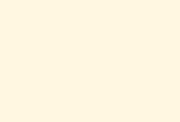
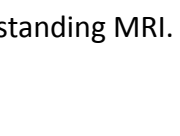
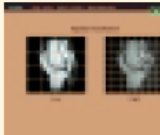

Understanding MRI

*An interactive guide
to MRI principles
and applications*

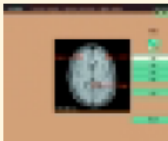

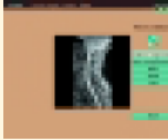

PHILIPS

CDROM Understanding MRI (SW)

BASIC PRINCIPLES		IMAGE QUALITY	
What is MR? Introduction Magnetic nuclei Larmor precession Magnetic resonance Net magnetization The MR signal The RF pulse	MR instrumentation Intera System layout Magnets Magnetic shielding Gradients RF system and coils Quiz	Imaging objectives Introduction Contrast Introduction Origin of contrast Spin echo Gradient echo Contrast and flow MTC Signal-to-noise Introduction Voxel size Hardware Pulse sequences NSA 3D imaging Halfscan rFOV Reduced acquisition Water fat shift	Scan time Introduction Matrix size Pulse sequences NSA 3D imaging Halfscan rFOV Reduced acquisition Artifacts Introduction Patient motion Respiratory motion Cardiac motion Flow artifacts Fold-over artifacts Inhomogeneity Fat artifacts Introduction Water fat shift Water fat dephasing STIR SPIR Contrast agents Introduction Mechanism of action Applications CNS Dynamic uptake New developments Quiz
Relaxation Introduction T2 relaxation T1 relaxation Image contrast			
Image formation Introduction Image pixels Slice selection Spatial encoding			
K-space basics Introduction What is k-space? K-space properties			
Volume scanning Introduction Multi-slice scans Volume scans Multi-slice versus 3D			

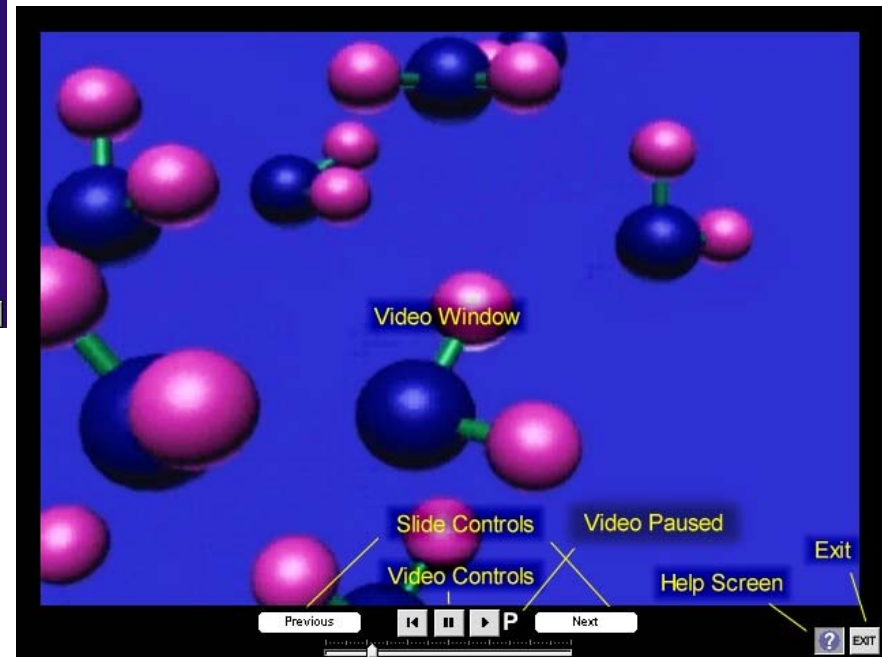
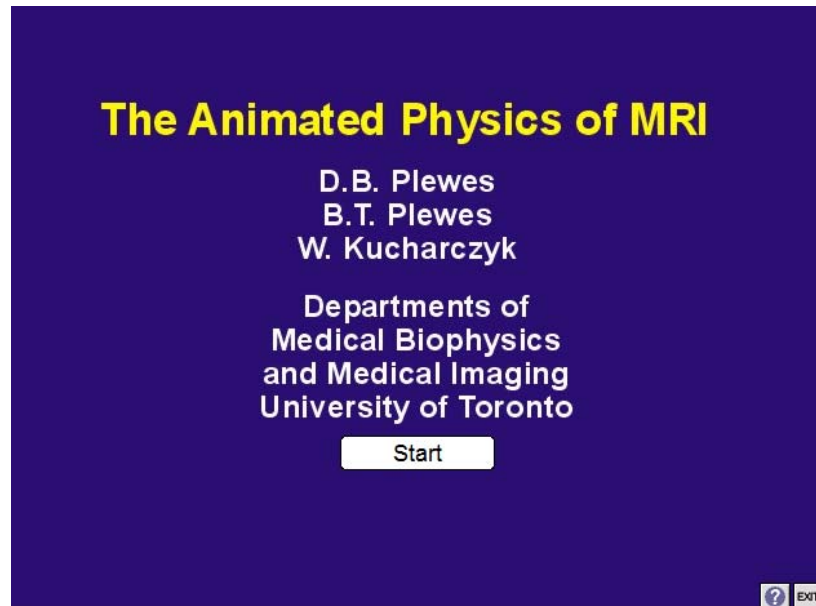
CDROM Understanding MRI (SW)

PULSE SEQUENCES		PRACTICAL IMAGING	
Spin echo Introduction Pulse sequence Image appearance	General issues Introduction Comparisons K-space pathways	Scan modes Sella Liver	Artifacts Respiratory motion Cardiac motion Flow Fold-over Susceptibility
Turbo spin echo Introduction Pulse sequence Image appearance	Quiz	Types of contrast Brain Knee Spine Abdomen	Fat artifacts Water fat shift Water fat dephasing
Inversion recovery Introduction Pulse sequence Image appearance		Pulse sequences SE v. TSE SE v. IR & IR-TSE SE v. FFE & TFE SE & TSE v. GRASE FFE v. EPI	Contrast agents Pre and post contrast Dynamic uptake
Fast field echo Introduction Pulse sequence Image appearance		Sequence parameters Spin echo Turbo spin echo Inversion recovery Fast field echo Turbo filed echo Echo planar imaging GRASE	
Turbo field echo Introduction Pulse sequence Image appearance		Image quality Signal-to-noise ratio Spatial resolution Scan time	
EPI Introduction Pulse sequence Image appearance			
GRASE Introduction Pulse sequence Image appearance			

CDROM The Animated Physics of MRI (SW)

- soubor animací s komentářem z realizovaných přednášek,
- bez zvukového doprovodu,
- velmi názorné animace (viz ukázka 3 animací),
- CDROM lze spustit bez omezení verze OS Win,
- po spuštění lze ovládat postupnou vizualizaci statických snímků a animací v logickém sledu,
- výhodou je možnost samostatného použití animací bez vlastního CD.

CDROM The Animated Physics of MRI (SW)

CDROM The Animated Physics of MRI (SW)

2

MR Physics

- Fundamentals of Proton MR Physics
- MR Image Formation

Previous [1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] Next ? EXIT

3

Basic NMR Physics

- Magnetization
- Resonance
- Excitation and detection
- Rotating frame
- Dephasing
- T1 & T2 Relaxation

Previous [1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] Next ? EXIT

31

MR Imaging

- Image structure
- Fourier representation
- Magnetic field gradients
- Moving through K-space
- Collecting K-space data
- MRI sequence summary

Previous [1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] Next ? EXIT

Dokument „Nazí až na kost“

- původní americký dokument Naked to the Bone, 1997
- podle předlohy knihy Bettyann Holtzmann Kevles:
Naked to the Bone,
- dokument ČT, český komentář, 21.1.2008

...Žádné jiné technologie neměly v historii medicíny tak velký dopad. Žádné jiné neodhalily tolik různých tajemství našeho těla. Žádné jiné nám neumožnily, abychom sami sebe viděli, jak vypadáme – **nazí až na kost**.

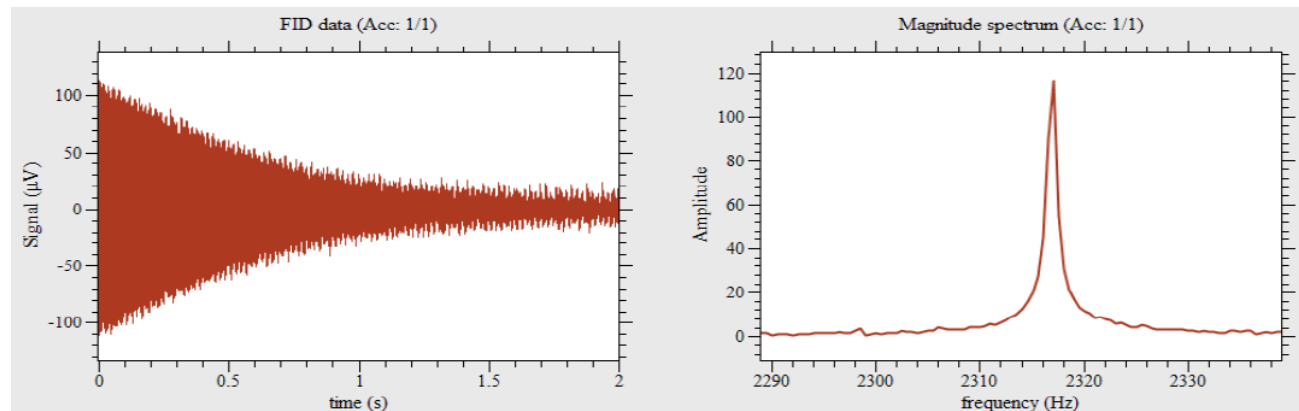
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10099291918-nazi-az-na-kost/20638253472/>
<https://www.imdb.com/title/tt0325883/>
<https://www.amazon.com/Naked-Bone-Medical-Imaging-Twentieth/dp/020132833X>

Terranova MRI, Magritek (HW)

Terranova MRI, Magritek (HW)

MRI, Phywe (HW)

- problematické zkušenosti s výukovým HW Terranova MRI, Magritek (400 tis. Kč),
- výukový HW MRI, Phywe (1 200 tis. Kč),
- jiná, vhodnější koncepce pro výuku,
- zatím pouze snaha o získání v rámci různých projektů,
- výhodou možnost získání a prostudování kompletní sady manuálů předem,
- <https://www.phywe.com/en/magnetic-resonance-imaging-mri-ii.html>

Educational RF Coil Kit (HW)

- **základní myšlenka** – připravit laboratorní cvičení s využitím reálných součástek, návrhem, měřením a realizací cívek odpovídající reálným podmínkám,
- dvě sady (kufříky s kompletní výbavou) – birdcage, loop, návody jak v ČJ, tak i v AJ,
- vytvořeno ve spolupráci s **MRI.TOOLS GmbH**,
- velmi dobré zkušenosti z výuky,
- záměrně realizujeme vždy všechny přednášky v první polovině semestru, ve druhé polovině pak následují všechna cvičení

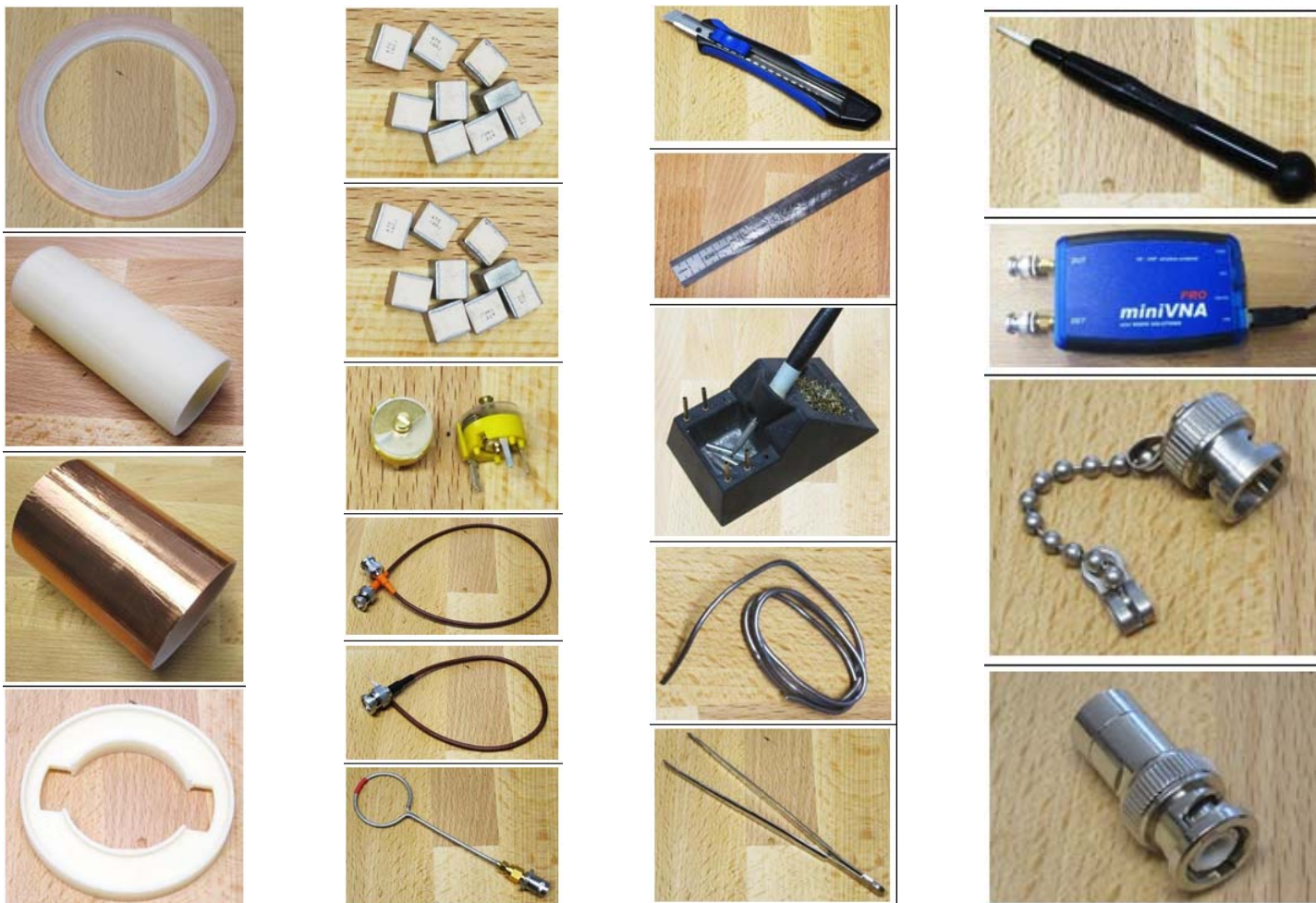
Educational RF Coil Kit – Birdcage (HW)

Obsah

1	Úvod	3
2	Symbyly	3
3	Obecné bezpečnostní pokyny	3
4	Součásti modulu	4
5	Nutné technické vybavení	6
6	Základní informace	8
6.1	Co je RF cívka?	8
6.2	Co je klecová RF cívka?	8
6.3	Co dělá síťový analyzátor?	8
7	miniVNA síťový analyzátor – základní informace	9
7.1	Instalace softwaru pro miniVNA	10
7.2	Kalibrace síťového analyzátoru miniVNA	11
7.3	Uživatelské rozhraní	13
8	Konstrukce klecové RF cívky typu dolní propust	15
8.1	Dispozice RF cívky	15
8.2	RF stínění	17
9	Konstrukce klecové RF cívky typu horní propust	18
9.1	Dispozice RF cívky	18
9.2	RF stínění	20
9.3	Přizpůsobení sítě	21
10	Údržba	22
10.1	Doplnění komponentů	22
11	Jste zaujati konstrukcí RF cívek?	22

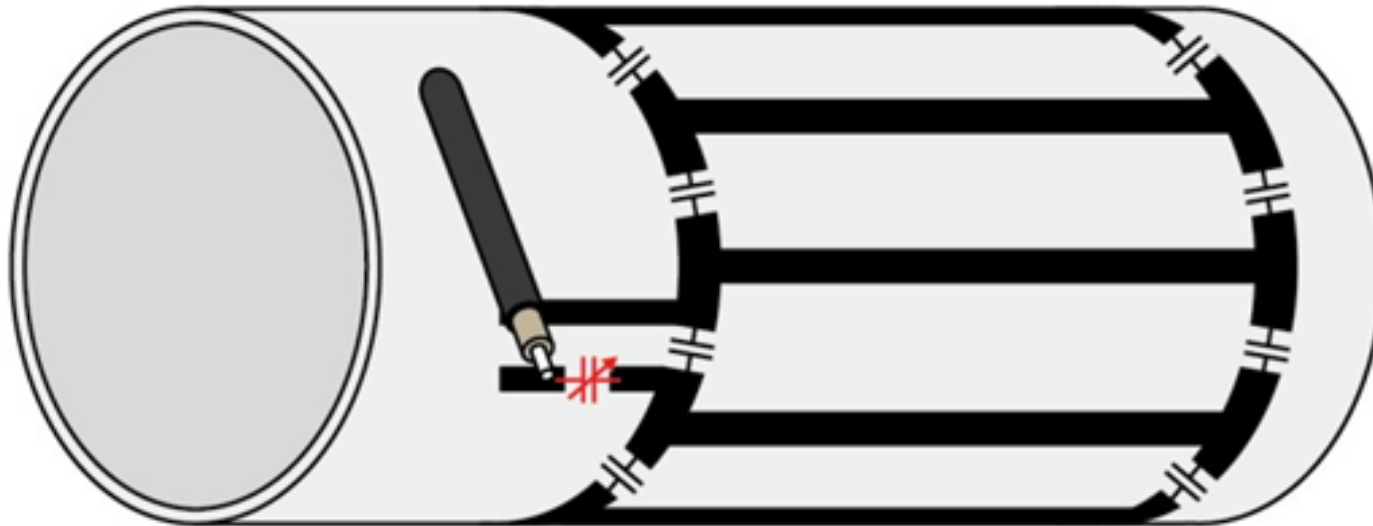
Educational RF Coil Kit – birdcage - sestava (HW)

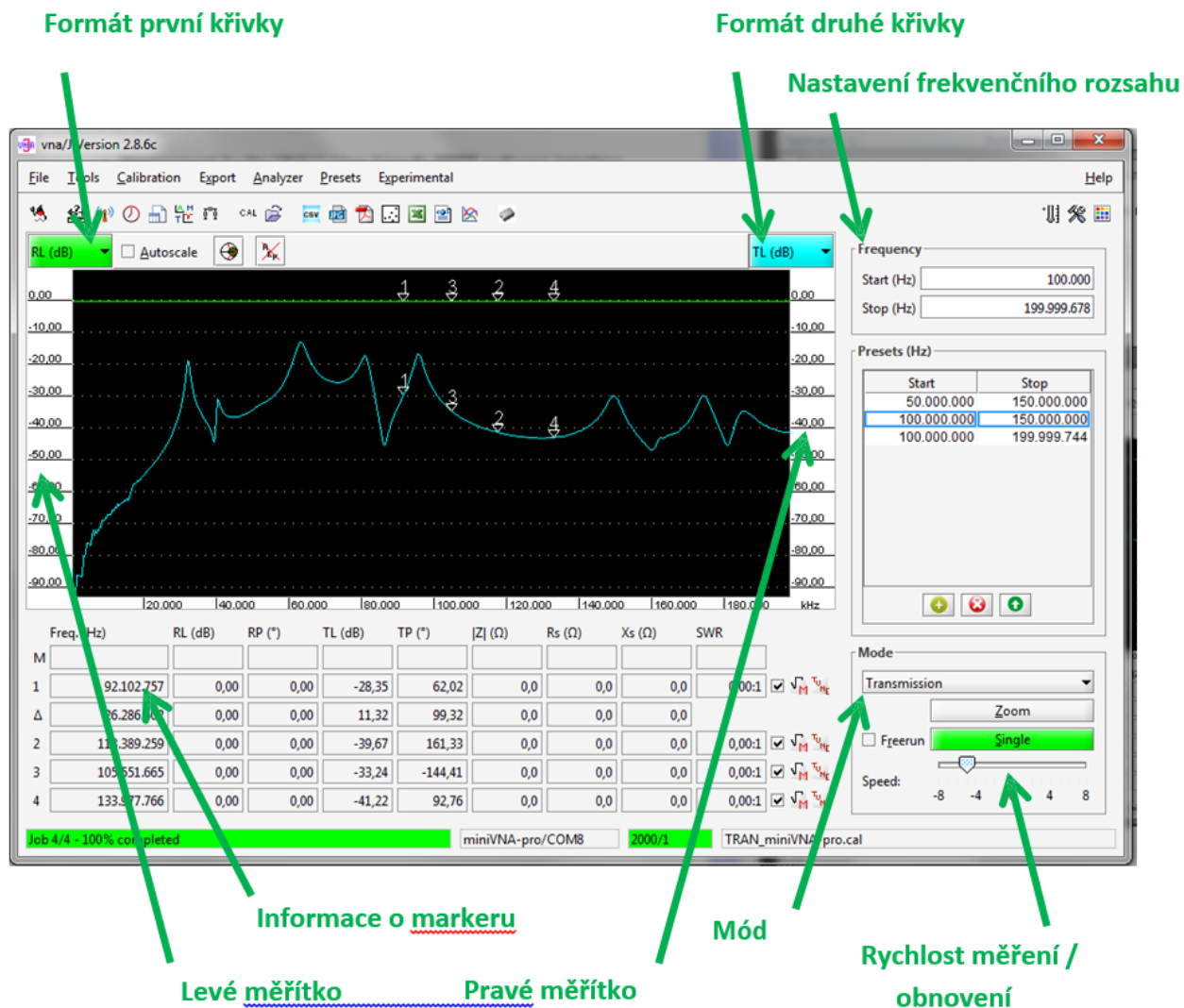
<https://predmety.fbmi.cvut.cz/cs/17pmbzmr>

Educ. RF Coil Kit – birdcage - (HW)

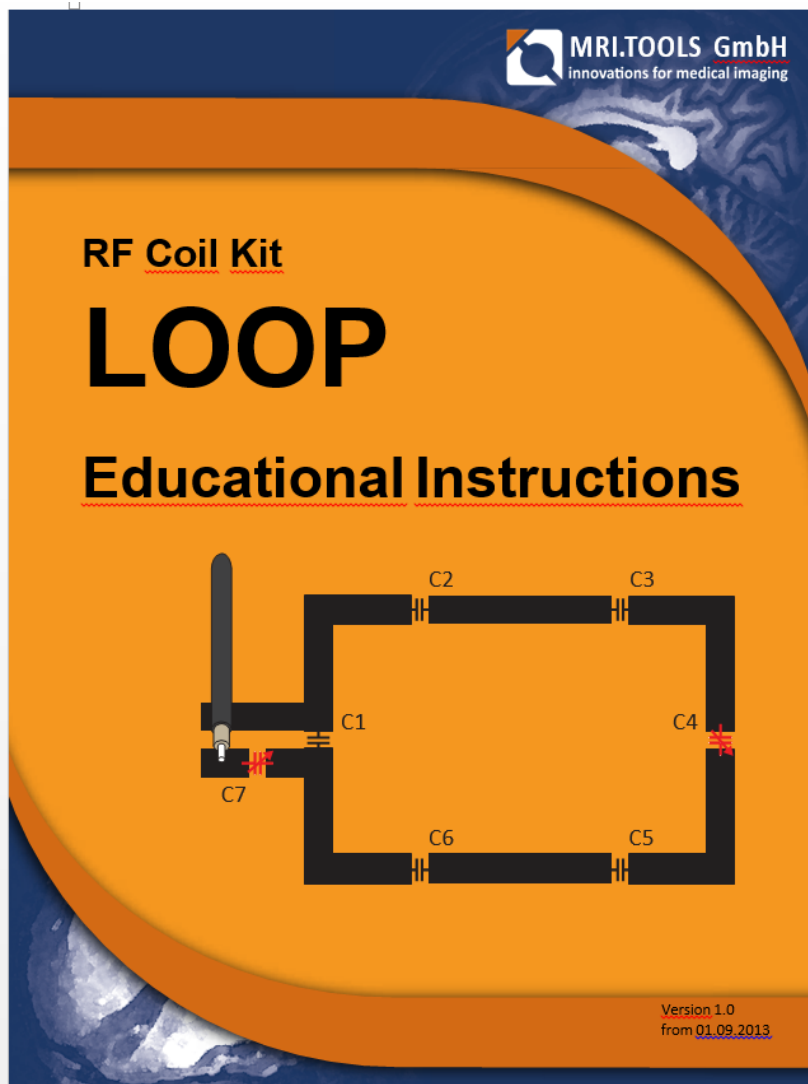

Educational RF Coil Kit - (SW)

<https://predmety.fbmi.cvut.cz/cs/17pmbzmr>

Educational RF Coil Kit - Loop (HW)

Obsah

1	Úvod	3
2	Symboly	3
3	Obecné bezpečnostní pokyny	3
4	Součásti modulu	4
5	Nutné technické vybavení	6
6	Základní informace	8
6.1	Co je RF cívka?	8
6.2	Co dělá síťový analyzátor?	8
7	miniVNA síťový analyzátor – základní informace	9
7.1	Instalace softwaru pro miniVNA	10
7.2	Kalibrace síťového analyzátoru miniVNA	11
7.3	Uživatelské rozhraní	13
8	Základní experiment – konstrukce jednoduché RF cívky	15
8.1	Dispozice RF cívky	15
8.2	Ladění RF cívky	16
8.3	Přizpůsobení sítě	18
9	Pokročilý experiment #1 – Oddělení	20
9.1	Coupling RF cívek	20
9.2	Geometrické oddělení	21
9.3	Oddělení překrytím	21
10	Pokročilý experiment #2 – Měnění kapacity	22
11	Pokročilý experiment #3 – Změna indukčnosti	23
12	Údržba	25
12.1	Doplnění komponentů	25
13	Jste zaujati konstrukcí RF cívek?	25

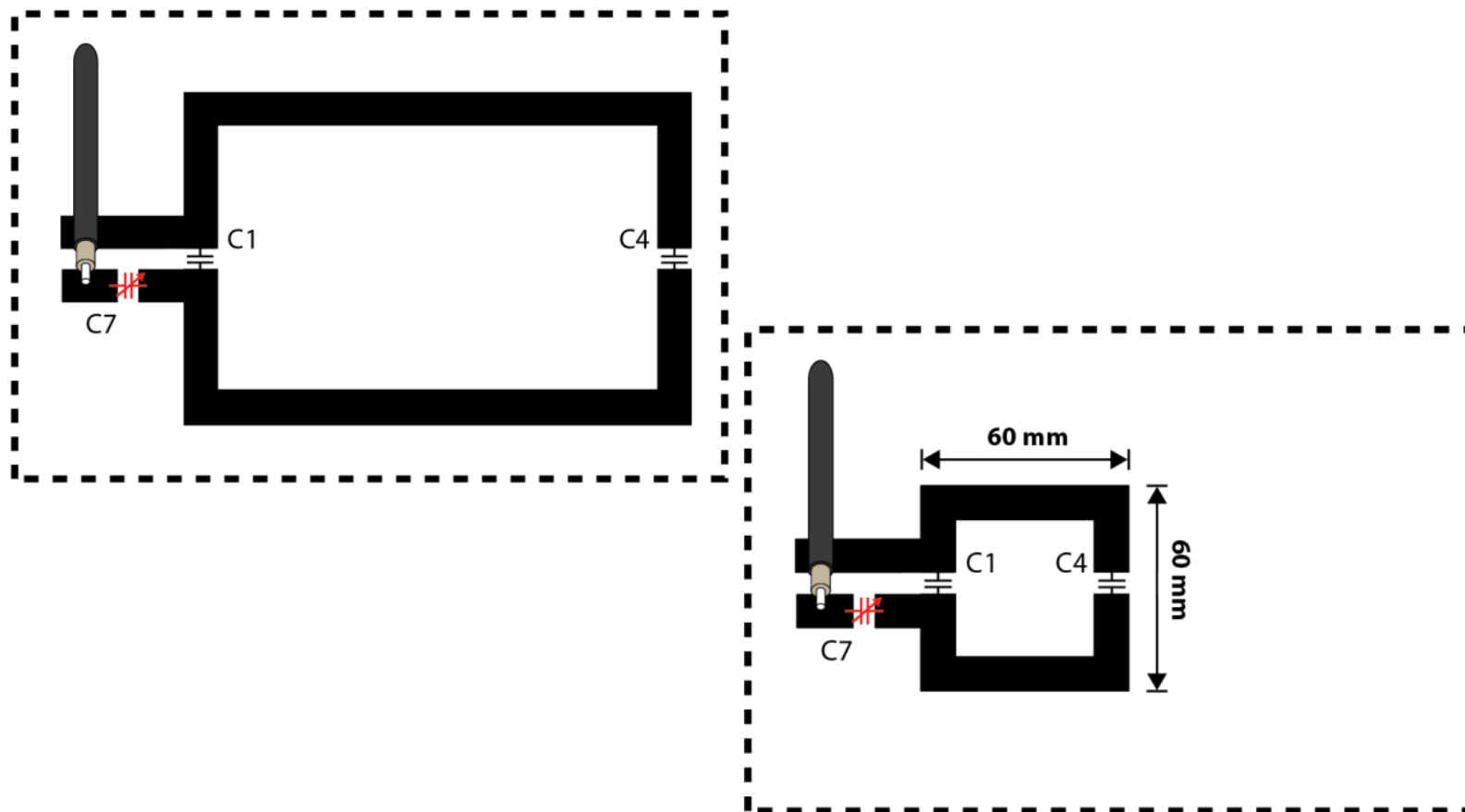
<https://predmety.fbmi.cvut.cz/cs/17pmbzmr>

Educational RF Coil Kit – loop - sestava (HW)

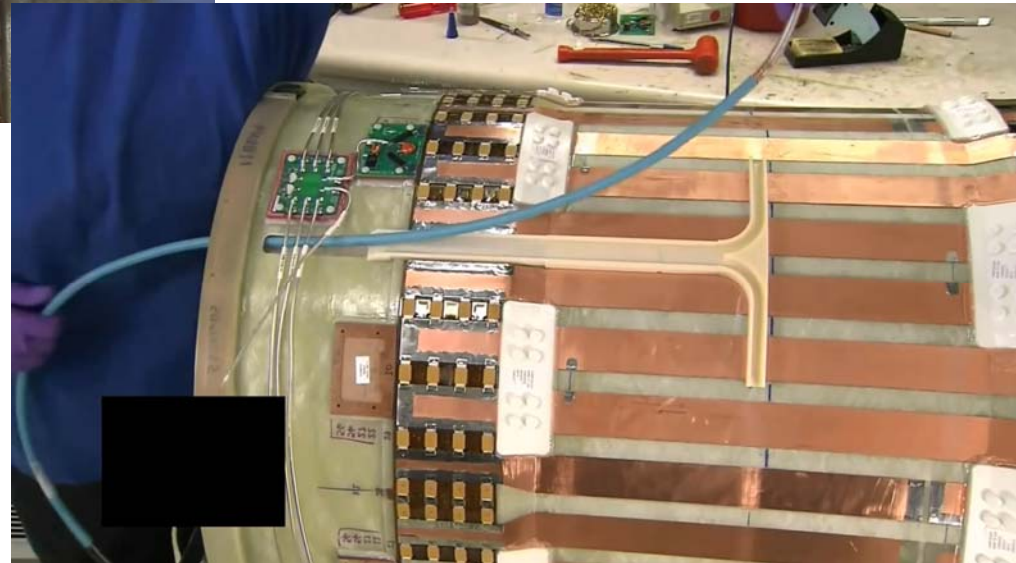

<https://predmety.fbmi.cvut.cz/cs/17pmbzmr>

Educ. RF Coil Kit – loop - (HW)

How it's made MRI scanner (výukové video)

MRI simulátor

View administrator panel

PATIENT INFORMATION

Accession Number: 1
Patient ID: 30916
Patient Name: Person
Patient Weight: 80

PATIENT POSITION

Patient Position: **Supine**
Patient Entry: **Head First**
Coil: Brain Coil
Series Description:

IMAGING PARAMETERS

Plane: MP Mode: 2D
Pulse seq.: T2 Gradient Echo
Imaging Options:
Protocol: brain

AUTOVIEW

RX MANAGER

Logout End Exam

#	Series Description
1	Multi-Plane Scout
2	Sagittal T1
3	Axial T2 FSE
4	Axial Flair
5	Axial T1
6	Axial DWI
7	Coronal T2 GRE

SCAN TIMING

Parameter	Value	Min	Max
TE	2	2.0	2.0
TE2	0	20.0	20.0
TR	65	20.0	70.0
TI	0	0.0	1.0
Flip Angle	15	0	36
Echo Train Length	0	0.0	1.0
Bandwidth	0	0.0	1.0

ADDITIONAL PARAMETERS

SAT Graphic RX

ACQUISITION TIMING

Parameter	Value	Unit
Freq	256.0	
Phase	128.0	
NEX	1.00	
Phase DIR	1	
Freq DIR	S/I	
Shim	Auto	
Amt	0 cc	ml
Agent	None	

SCANNING RANGE

Parameter	Value	Min	Max
FOV	24	20.0	30.0
Slice Thickness	5		
Slice Spacing	5		
Start	x		
End	x		
Number of Slices	21		

RX Scan Time: 00:00 Max # of slices: 21 Rel. SNR(%): 80 Est SAR: 0.9 dB/dt: First level
# of Acqs.: 1.00 Total # of slices: 21 IDrive FPS: 20 Peak SAR: 1.8 SAR: First level

Prepare to Scan Save Series Scan

Převzato z instalace a licence zakoupené ČVUT FBMI (<http://www.iacionline.com/simulators.da>)

Esaote E-scan XQ (The Open E-MRI)

Shoulder coronal image

Turbo Spin Echo

TR=1370 ms

TE=50 ms

Thickness=4,5 mm

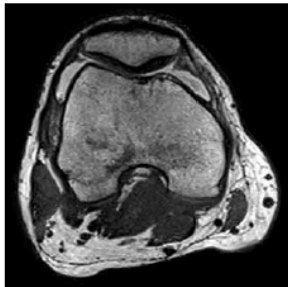
Knee transverse image

3D Contrast Enhanced

TR=34 ms

TE=30 ms

Thickness=2.2 mm

Elbow sagittal image

Gradient Echo

TR=540 ms

TE=20 ms

Thickness=4 mm

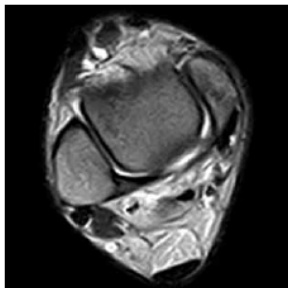
Ankle transverse image

Turbo Multi Echo, Second Echo

TR=3080 ms

TE=90 ms

Thickness=5 mm

Wrist coronal image

Spin Echo T1

TR=540 ms

TE=24 ms

Thickness=3.5 mm

Převzato z uživatelské dokumentace Esaote E-scan XQ

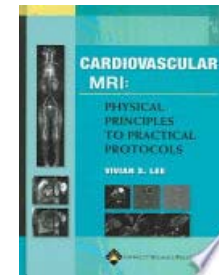

Pomůcky a informační zdroje (vysoká kvalita na základě zkušeností)

- www stránka <http://www.mri-q.com> (1994)

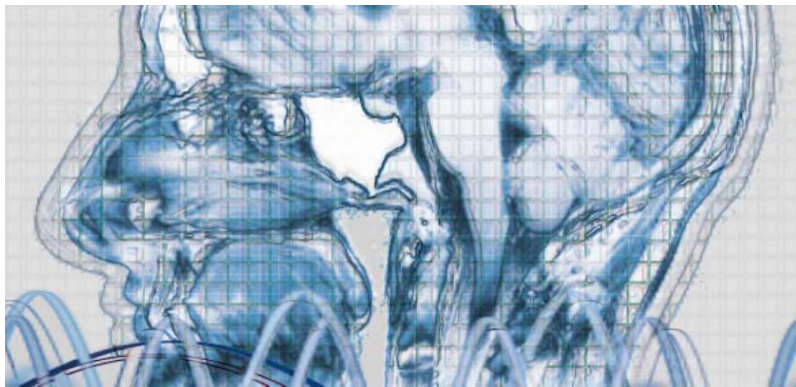
- kniha LEE, Vivian S. *Cardiovascular MRI: physical principles to practical protocols*. Ilustrovala Martha HELMERS. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins, 2006. ISBN 0-7817-7996-0. (velmi názorné)

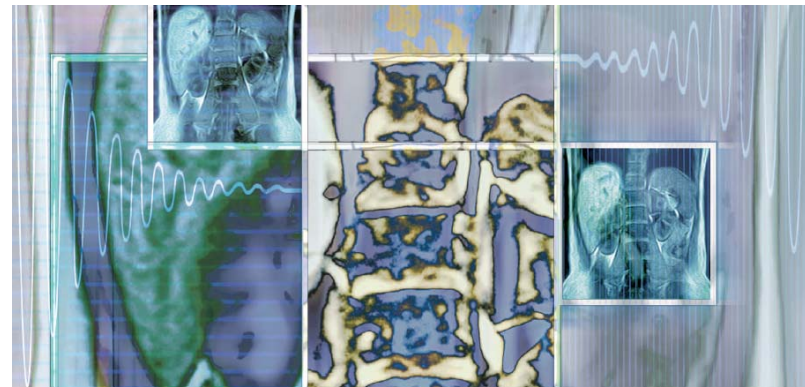
- www stránka (The Translational Neuroimaging Laboratory, kurz – 56 částí – video soubory)
<http://www.einstein.yu.edu/labs/michael-lipton/education-training/introducing-mri/>

Pomůcky a informační zdroje (velmi názorné, dostupné na www)

Magnets, Spins, and Resonances
An introduction to the basics of
Magnetic Resonance

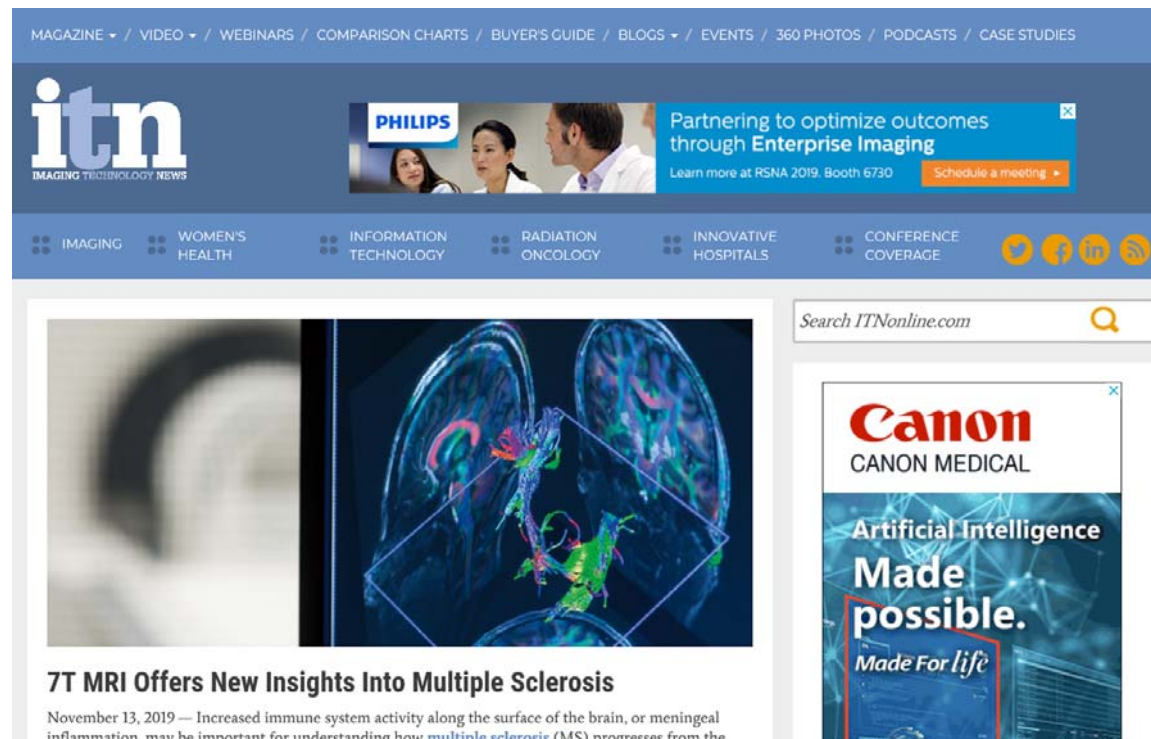

Magnets, Flows, and Artifacts
Basics, Techniques, and Applications
of Magnetic Resonance Tomography

Pomůcky a informační zdroje (velmi aktuální a přehledné)

IMAGING TECHNOLOGY NEWS

<https://www.itnonline.com/> - včetně možnosti porovnání parametrů

MAGAZINE ▾ / VIDEO ▾ / WEBINARS / COMPARISON CHARTS / BUYER'S GUIDE / BLOGS ▾ / EVENTS / 360 PHOTOS / PODCASTS / CASE STUDIES

itn
IMAGING TECHNOLOGY NEWS

PHILIPS Partnering to optimize outcomes through Enterprise Imaging
Learn more at RSNA 2019. Booth 6730 [Schedule a meeting](#)

IMAGING WOMEN'S HEALTH INFORMATION TECHNOLOGY RADIATION ONCOLOGY INNOVATIVE HOSPITALS CONFERENCE COVERAGE

Search ITNOnline.com

Canon
CANON MEDICAL
Artificial Intelligence
Made possible.
Made For life

7T MRI Offers New Insights Into Multiple Sclerosis

November 13, 2019 — Increased immune system activity along the surface of the brain, or meningeal inflammation, may be important for understanding how multiple sclerosis (MS) progresses from the